

Madas Andrástól búcsúzik az erdésztársadalom

A magyar erdészet legnagyobbjainak arcképcsarnokában újabb fájo gyászkeret

Dr. Madas Andrászt gyászolja a magyar erdésztársadalom. Eljöttünk ravatalához, hogy szerettei, tisztelői, pályatársai jelenlétében végső búcsút vegyünk; megidézük mindig tekintélyt sugárzó barátságos alakját, szembesülünk emberi és szakmai tetteivel, melyek őt a XX. század második felének legkiemelkedőbb, legmeghatározóbb magyar Erdészévé avatták.

A Teremtő által Reá rótt életében a Sorsnak nem volt olyan túlereje, mely életét a bátorság glóriájától megfosztotta volna, de szakmai küzdelmeinek belső értékét, munkás, lelkes és harcos életvitelét sem tudta megtörni.

Életét – születésétől, 1917-től – a szülői ház rendíthetetlen szeretetével és erkölcsi tartásával, a soproni evangélikus líceum példamutató oktató, nevelő munkájával, a József Nádor Műegyetem Bánya-, Kohó-, és Erdőmérnöki Kara (1935–1940) szigorú követelményeivel szilárd alapokra helyezte. Kiemelkedő személyiségjegyeit már évfolyamtársai is felismerték – két évig az Ifjúsági Kör tekintélyes elnöke volt.

Egész életében – tehetségén és szorgalmán túl – szilárd hite is segítette, hogy a Szt. István-i intelem szerint a bölcssekkel járjon, és kövesse az atyák hagyományát és az ősök által kitaposott utat.

Szakmai életét 1940-től bearanyozta a kárpátaljai indulás, hogy azután a II. világháború kataklizmája a hadifogság mélységeibe is belesodorja, majd szabadulva ebből a szorításból a szakmáját féltő, a szakmáját jó mederbe terelő erdész-reálpolitikussá váljon. 1947-től a MÁLLERD Központban, majd 1949-től az Országos Tervhivatalban dolgozik, s lesz vezetője annak a Csoportnak, mely lerakja az erdőgazdálkodás hosszú távra szóló fejlesztési alapjait – megteremtve annak szervezeti kereteit, kutatóhálózatát, oktatóbázisát, szakmai utasításait. Átviszi az erdőgazdálkodást az extenzív szakaszról az intenzív szakaszba. Mindezek eredményeként megteremti a hazai faellátás biztonságát. Elindítója volt az erdészet és faipar integrációjának. Ez lett a magyar erdészet aranykora, melyben olyan eredmények születtek, melyről az erdészek minden szakmai tudásuk és lelkesedésük ellenére sem álmodhattak.

Igazi erdészdiplomata volt. Szakmai tekintélyével, sikeres külföldi szerepléseivel megalapozta a magyar erdészet jó hírét. Angol, német, orosz és francia

tárgyalóképes nyelvtudása jó alapul szolgált. Személyes sikerét és elismertségét jelentette, hogy az ENSZ Európai Gazdasági Bizottsága Fabizottságának 1970–1973 között alelnöke, 1973–1976 között elnöke volt. Az 1972. évi VII. Erdészeti Világkongresszuson (Buenos Aires) az erdők hármasszoros funkciójának megfogalmazása és erdészeti világrangra emelése az ő nevéhez fűződik. A humánökológia igazi apostola volt. Az erdőmérnöktől elvártan – a legjobb szinten ötvözte az erdőgazdálkodás három alappillérét: a környezetant, a gazdaságtant és a műszaki ismeretek rendszereit. A közép-európai térségben az erdőgazdálkodással és feldolgozással kapcsolatos kérdésekben véleménye mindig meghatározó, helytálló és előre-mutató volt. 1972 – 1975 között a MÉM-ben miniszterhelyettesként a nemzetközi ügyek kinevezett referense lett.

Nem maradt el az előzőektől tudományos munkássága és szakírói tevékenysége sem. Vallotta, hogy az erdő csendes birodalmában történekeért mindig az erdész felel, és ez a felelősség az újabb és újabb ismeretek bővítésével oldható csak fel. Az erdőmérnöki oklevél mellé 1957-ben megszerezte a Gödöllői Agrártudományi Egyetemen az agrárközgazdász diplomát. Címzetes egyetemi tanár lett. 1970-ben érte el az akadémiai doktori tudományos fokozatot. Az MTA tagságának jogos várományosa volt, melyet korhatár előtti méltatlan nyugdíjazása körüli események megakadályoztak. De ez sem törte meg. Szellemi rugalmassága, megújulási képessége újabb szakmai ívet írt le tudományos életében. Szakírói munkássága is nagyon gazdag volt. 1974-ben 'A világ fafogyasztása, trendek és prognózisok', 1978-ban 'Erdészeti politika', 1985-ben 'Ésszerű környezetgazdálkodás a mezőgazdaságban' és 1999-ben 'Erdészeti politika a piacgazdaság viszonyai között' címmel jelentek meg jelentősebb munkái. Életművének méltó megkoronázása volt az 1998-ban kapott Széchenyi-díj.

Az Országos Erdészeti Egyesületben is elévülhetetlen szerepet töltött be. 1940-től 69 éven keresztül tagja az Egyesületnek, 1956 – 1979 között 23 évig az OEE elnöke. Elnöksége alatt kiépültek az Egyesület központi szakosztályai, szakbizottságai és területi szervezetei. A taglétszám 5000 fő fölé emelkedett. A szakma kollegiális közösségé, igazi erdésztársá-

dalomná kovácsolódott. Az OEE mind belföldi, mind külföldi kapcsolatai kibővültek. Munkásságát a MTE SZ is elismer-te, így az Országos Elnökségnek hosszú időn át tagja, annak Környezetvédelmi Bizottságát húsz évig vezeti. Az Egyesület felvirágoztatásáért 1980-ban a Bedő Albert emlékérem kitüntetésre jut, 1985-ben pedig az Országos Erdészeti Egyesület Tiszteletbeli Örökös Elnöke.

A magyar erdészet lelkiismerete volt ő. 1997-ben mély aggodalommal figyelte a változásokat. Így ír erről. „Ha a jövő század erdésze legalább olyan jó erdőt akar átadni utódainak, mint amilyeneket kapott az elődeitől, akkor éppen olyan szilárd erkölcsi alapokon kell állnia, mint elődei álltak, éppen úgy az erdők szeretete és az egymás iránti szolidaritásnak kell élete vezérlő eszméjének lennie. Napjainkban feloldódni látszanak mindazok az erkölcsi elvek, amelyek századokon át fenntartották a nemzetet, a szakmát. De a szakmaszeretettől és az egymás iránti szolidaritástól a jövő század erdésze sem engedhet.” Majd 2005-ben így folytatta: „Erősítsék az összetartozás tudatát és érzését az erdészek között, mert az erdészet történetében talán soha olyan szükség erre nem volt, mint most.”

És maga az Ember... Színes egyéniség, aki családját rajongásig szerette, akinek nagyon fontos volt testvérei véleménye, lányai sikere, családjának békéje és biztonsága. Egész életében szellemi teljesítményét a sport nélkülözhetetlen fontos háttérével egészítette ki. Barátaival, kollégáival szívesen találkozott az élet feszültségét feloldó kötetlen eszmecserékben. Szellemes, szuggesztív egyéniség volt. A Selmeci Szellem igazi képviselője.

Tisztelt Elnök Úr!

Most már bölcs útmutatásod hiába várjuk! Az Úr elszólitott közölünk. A mennyei magasságok erdejéből tekint le ránk, továbbra is erősíts bennünk! Tudjuk, fennmaradásunk egyedüli járható erdei ösvénye csak az lehet, amelyen Te is jártál. Életműved erdészszakmánk és Egyesületünk történetének Aranykora volt.

Köszönünk mindent!

Emlékedet megőrizzük! Isten Veled! Nyugodjál békében!

Országos Erdészeti Egyesület nevében:

dr. Pethő József
elnök